

ที่ กต ๐๗๐๓/๑๗

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖ และการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๕๖๐๐ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สรุปสาระสำคัญของคำกล่าวของผู้นำที่เข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖

๓. ถ้อยแถลงของประธานสำหรับการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖ พร้อมภาคผนวก
และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๔. ถ้อยแถลงของประธานสำหรับการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐ พร้อมภาคผนวก
และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๕. ตารางสรุปประเด็นติดตามผลการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖

๖. ตารางสรุปประเด็นติดตามผลการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐

๗. ตารางสรุปการติดตามผลการหารือทวิภาคีของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบ
เอกสารสำคัญที่จะมีการรับรองในการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖ และการประชุมรัฐมนตรี
เอเปค ครั้งที่ ๓๐ ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอผลการประชุมดังกล่าวเพื่อให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ ทั้งนี้
นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำ
เรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เข้าร่วมการประชุม
ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ณ กรุงพอร์ตมอร์สบี รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี

๑.๒ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศและรองปลัดกระทรวงพาณิชย์
(นางสาวอรุณี พูลแก้ว) เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐ ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ณ กรุงพอร์ตมอร์สบี รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี

๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างเอกสารผลลัพธ์
ของการประชุมฯ ได้แก่ ร่างปฏิญญาเอเปค ครั้งที่ ๒๖ (ปฏิญญาเอราโคเน) พร้อมภาคผนวก และร่างถ้อยแถลงร่วม
รัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐ พร้อมภาคผนวก ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

/๓. ความเร่งด่วน...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔.สาระสำคัญของเรื่องที่จะเสนอ

๔.๑ ผลการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๑ การหารือระหว่างผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคกับสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค

เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ระหว่างเวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๔๐ น.

นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการหารือระหว่างผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคกับสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค

- ในช่วงการหารือแบบเต็มคณะ นายกรัฐมนตรีได้รับฟังรายงานประจำปีของสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค ซึ่งเน้นสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคี การเจริญเติบโตที่ครอบคลุม และการใช้ประโยชน์จากเศรษฐกิจดิจิทัล

- จากนั้น นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการประชุมหารือกลุ่มย่อย (ร่วมกับผู้นำจากฟิลิปปินส์ ชองกง และรองผู้แทนการค้าสหรัฐอเมริกา) โดยได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและตอบคำถามผู้แทนภาคเอกชนเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัล โดยย้ำความสำคัญของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลควบคู่ไปกับการปรับปรุงกฎระเบียบให้อำนวยความสะดวกการดำเนินธุรกิจทางอินเทอร์เน็ต ในขณะเดียวกัน การเตรียมความพร้อมให้แก่สังคมและประชากรก็มีความสำคัญ โดยควรมีการพัฒนาทักษะวิชาชีพและระบบการศึกษาเพื่อให้แรงงานสอดคล้องกับความต้องการการจ้างงานในอนาคต การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro, Small and Medium Enterprises หรือ MSMEs) ให้เข้าสู่การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยยกตัวอย่างการดำเนินการของไทย ได้แก่ โครงการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วประเทศและการร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับบริษัทพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น บริษัทอาลีบาบา (Alibaba) ของจีนในการเสริมสร้างศักยภาพ MSMEs ซึ่งผู้นำชองกงและนายกรัฐมนตรีปาบัวนิวกินี (ซึ่งเข้าร่วมร่วมสังเกตการณ์) แสดงความชื่นชม

๔.๑.๒ การหารือระหว่างผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคกับกลุ่มประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก

ระหว่างเวลา ๑๖.๔๐ - ๑๗.๐๕ น. นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการหารือ

อย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคกับผู้นำจากกลุ่มประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก (Pacific Island Countries หรือ PICs) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นครั้งแรกในรอบเอเปค โดยนายกรัฐมนตรีรัฐเอกราชชาวมาวในฐานะผู้แทน PICs ได้กล่าวถึงนโยบาย “แปซิฟิกสีน้ำเงิน” (Blue Pacific) ซึ่งให้ความสำคัญของการใช้ทรัพยากรในมหาสมุทรอย่างยั่งยืน และประเด็นที่ PICs สนใจจะร่วมมือกับเอเปค เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ความมั่นคงทางอาหาร การจัดหาสินค้าสะอาด การเข้าถึงดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารผ่านการขยายเคเบิลใยแก้วนำแสง ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และการค้าปลาทูน่า โดยผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคเห็นพ้องว่า ทั้งสองฝ่ายควรกระชับความร่วมมือข้างต้น โดยเฉพาะในเรื่องการใช้ทรัพยากรมหาสมุทรอย่างยั่งยืน การลดและกำจัดขยะในมหาสมุทร การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถทนทานต่อผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔.๑.๓ การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจครั้งที่ ๒๖

เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ระหว่างเวลา ๐๙.๒๐ - ๑๔.๓๐ น.

นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคครั้งที่ ๒๖ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ช่วง ได้แก่ (๑) การหารืออย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้นำ (Retreat) และ (๒) การหารือในช่วงรับประทานอาหารกลางวัน (Working Lunch) สรุปผล ดังนี้

(๑) ในช่วงก่อนเริ่มการประชุมระดับผู้นำ นางคริสติน ลาการ์ด ผู้อำนวยการบริหารกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund หรือ IMF) ได้รับเชิญมาบรรยายสรุปสถานการณ์เศรษฐกิจโลก โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

/- อัตราการเติบโต...

- อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจโลกต่ำกว่าที่มีการคาดการณ์ไว้ และ “ขาดความสมดุล” ซึ่งมีสาเหตุหลักจากความตึงเครียดทางการค้า ผลของการปรับอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นของสหรัฐอเมริกา ระดับหนี้ที่เพิ่มมากขึ้นเกือบทั่วโลก โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่มีรายได้ต่ำ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ (disruptive technologies) ที่เริ่มส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจและวิถีชีวิตอย่างใหญ่หลวง

- ย้ำว่า ระบบพหุภาคี (multilateralism) ยังเป็นพื้นฐานสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกให้มีระเบียบและราบรื่น อย่างไรก็ตาม หากจะมีข้อบกพร่องใด ๆ หรือความไม่เป็นธรรมประการใด ก็ขอให้มีการจัดการแก้ไขเป็นรายประเด็น แต่ไม่ใช่ทอดทิ้งระบบ นอกจากนี้ เสนอว่า เอเปคอาจร่วมมือในการส่งเสริมการเปิดเสรีการค้าภาคบริการ พัฒนาทักษะด้านดิจิทัล และส่งเสริมความครอบคลุมทางการเงินผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

- การเติบโตอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีทางการเงิน (FinTech) ในเขตเศรษฐกิจเอเปค โดยเฉพาะในออสเตรเลีย จีน มาเลเซีย และไทย มาพร้อมกับการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัล แต่ในขณะเดียวกัน FinTech ก็มีประเด็นท้าทายที่ต้องแก้ไข เช่น มีการฟอกเงิน มีการแสวงหาเงินทุนผิดกฎหมายซึ่งมีส่วนในการสนับสนุนการก่อการร้าย และอันตรายของสกุลเงินดิจิทัล (cryptocurrency) ซึ่งมีความเสี่ยงสูงและอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงทางการเงิน

(๒) การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ได้แก่

(๑) ระหว่างเวลา ๐๙.๒๐ – ๑๒.๓๐ น. การหารือภายใต้หัวข้อ “การเชื่อมโยงเพื่อการเจริญเติบโตที่ครอบคลุมผ่านอนาคตทางดิจิทัล” และ (๒) ระหว่างเวลา ๑๒.๓๐ – ๑๔.๓๐ น. การหารือช่วงรับประทานอาหารกลางวัน (Working Lunch) ภายใต้หัวข้อ “ส่งเสริมการเจริญเติบโตที่ครอบคลุมในยุคดิจิทัล” ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้แสดงวิสัยทัศน์ ดังนี้

- ภายใต้หัวข้อ “การเชื่อมโยงเพื่อการเจริญเติบโตที่ครอบคลุมผ่านอนาคตทางดิจิทัล” ไทยเสนอประเด็นที่เอเปคควรกระชับความร่วมมือต่อไป ได้แก่ การพัฒนาทักษะและการศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ยุคดิจิทัล การสร้างศักยภาพและบุคลากรด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยเสนอให้เอเปคเร่งดำเนินการจัดทำแผนงานในด้านนี้ นอกจากนี้ ไทยสนับสนุนการค้าพหุภาคีที่ยึดระบบกฎเกณฑ์ภายใต้ WTO และการจัดตั้งเขตการค้าเสรีเอเชีย-แปซิฟิก (Free Trade Area of the Asia-Pacific หรือ FTAAP) รวมถึงส่งเสริมความมั่นคงทางอาหาร เกษตรกรรมและประมงยั่งยืน รวมทั้งหิบบกโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy หรือ BCG Model) เป็นแนวปฏิบัติที่ดีของไทย ทั้งนี้ ไทยเสนอแนวคิด “ปรับสมดุลเอเปค” (Rebalancing APEC) สำหรับวิสัยทัศน์เอเปคหลังปี ๒๕๖๓ ที่เน้นการส่งเสริมการเปิดเสรีการค้าควบคู่กับการเจริญเติบโตอย่างครอบคลุมโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางและส่งเสริมธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่ออนาคตของคนรุ่นหลัง

- ภายใต้หัวข้อ “การส่งเสริมการเจริญเติบโตที่ครอบคลุมในยุคดิจิทัล” นายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่า ไทยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของคนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของสตรีในระบบเศรษฐกิจที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งผลักดันความเชื่อมโยงในทุกมิติระหว่างกรอบต่าง ๆ เช่น ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy หรือ ACMECS) อาเซียน และเอเปค และเสนอให้มีความสอดคล้องระหว่างแนวคิดในภูมิภาค เช่น ความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership หรือ CPTPP) ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership หรือ RCEP) และยุทธศาสตร์ “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง” (Belt and Road Initiative หรือ BRI) เพื่อมุ่งสู่ความร่วมมือใน WTO รวมถึงการลดช่องว่างระหว่างเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมเพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่อง โดยไทยในฐานะประธานอาเซียนจะขับเคลื่อนประเด็นที่เอเปคให้ความสำคัญในอาเซียนด้วย

(๓) การหารือแลกเปลี่ยนและแสดงวิสัยทัศน์ของผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค นั้นล้วนให้ความสำคัญกับเรื่องโอกาสและความท้าทายในยุคดิจิทัล แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจให้ยั่งยืนและครอบคลุม รวมทั้งกล่าวสนับสนุนหลักการการเปิดเสรีทางการค้า ซึ่งมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

- หลายเขตเศรษฐกิจเอเปคเห็นว่า เนื่องจากเศรษฐกิจยุคดิจิทัลจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิถีชีวิตอย่างใหญ่หลวง จึงสนับสนุนการมีความร่วมมือภายใต้เอเปคในวาระเศรษฐกิจดิจิทัลของเอเปคและการดำเนินการตามแผนงานเอเปคด้านอินเทอร์เน็ตและเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งระบุเรื่องของวิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลเพื่อรองรับงานในอนาคต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล การสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้สภาพแวดล้อมทางดิจิทัลมีความมั่นคง การลดช่องว่างทางดิจิทัล โดยเฉพาะในกลุ่มที่อาจเสี่ยงต่อการถูกทิ้งไว้ข้างหลัง เช่น สตรี MSMEs เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ นอกจากนี้ ได้แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารและเกษตรกรรมอัจฉริยะ การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และความเชื่อมโยง

- นอกจากนี้ ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคส่วนใหญ่ ยกเว้นสหรัฐฯ กล่าวสนับสนุนการค้าเสรีในทุกระดับและบทบาทของเอเปคในการสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีที่ยึดกฎเกณฑ์ภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization หรือ WTO) ส่วนสหรัฐฯ ย้ำถึงความร่วมมือเพื่อขจัดมาตรการการค้าที่ไม่เป็นธรรม

ดังสรุปสาระสำคัญของคำกล่าวของผู้นำและผู้แทนที่เข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

(๔) สำหรับเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม นั้น ปาปัวนิวกินีในฐานะเจ้าภาพได้เสนอร่างปฏิญญาเอราโคเน (Era Kone Declaration) ให้สมาชิกเอเปคพิจารณา อย่างไรก็ตามจนถึงสิ้นสุดการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ปรากฏว่า ที่ประชุมไม่สามารถมีฉันทามติรับรองร่างปฏิญญาดังกล่าวได้ โดยมีสาเหตุหลักมาจากความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ กับจีนในเรื่องถ้อยคำเกี่ยวกับประเด็นการค้าและระบบการค้าพหุภาคีภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) จนในที่สุดนายกรัฐมนตรีปาปัวนิวกินีในฐานะประธาน จึงตัดสินใจออกถ้อยแถลงของประธาน (Chair's Era Kone Statement) เพื่อสะท้อนประเด็นที่เขตเศรษฐกิจสมาชิกสามารถมีฉันทามติได้ (โดยตัดประเด็นซึ่งเป็นที่ขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ กับจีนออก) โดยมีสาระสำคัญ คือ การส่งเสริมวาระการดำเนินการด้านเศรษฐกิจดิจิทัลของเอเปค การส่งเสริมการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาคและความเชื่อมโยงในทุกมิติ การแสดงความยึดมั่นต่อระบบการค้าพหุภาคีที่ยึดกฎเกณฑ์ภายใต้ WTO การส่งเสริมการปฏิรูปโครงสร้างเพื่อนำไปสู่การเจริญเติบโตที่ครอบคลุม รวมถึงการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายโบกอร์และวิสัยทัศน์เอเปค หลังปี ๒๕๖๓

ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๒ ผลการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ปาปัวนิวกินีได้เป็นเจ้าภาพการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐ (30th APEC Ministerial Meeting) โดยนายวีระศักดิ์ พุทธะกุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และนางสาวอรุณี พูลแก้ว รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

- รัฐมนตรีเอเปคส่วนใหญ่มีท่าทีสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีภายใต้ WTO อย่างไรก็ดี ก็เห็นประโยชน์ของการปฏิรูป WTO ให้มีประสิทธิภาพ มีระบบการระงับข้อพิพาทที่โปร่งใสและเป็นธรรม นอกจากนี้ กล่าวสนับสนุนการส่งเสริมความเชื่อมโยงและการรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาค พร้อมทั้งเน้นความสำคัญของการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มินวัตกรรม และครอบคลุม

- คณะผู้แทนไทยได้กล่าวถ้อยแถลง สรุปสาระสำคัญ ว่า (๑) ไทยสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีภายใต้ WTO พร้อมทั้งผลักดันให้ RCEP มีการประกาศใช้ในช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียนและเสนอให้ RCEP และ CPTPP เป็นหนทาง (building blocks) ไปสู่การจัดตั้ง FTAAP (๒) ไทยให้ความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการสร้างความเชื่อมโยง โดยยกตัวอย่างการร่วมมือกับภาคเอกชนลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและสนับสนุนการต่อยอดการดำเนินงานภายใต้ ACMECS สู่เอเปค (๓) ไทยให้ความสำคัญในประเด็นสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา SMEs จึงสนับสนุนการต่อยอดการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์เอเปคว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยั่งยืน และมีนวัตกรรม (APEC Strategy for Green, Sustainable and Innovative MSMEs) และ (๔) ไทยให้ความสำคัญกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ จึงได้ผลักดันการจัดทำกรอบความร่วมมือเอเปคว่าด้วยความมั่นคงปลอดภัยเศรษฐกิจดิจิทัล (Framework for Securing the Digital Economy) ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

- อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความขัดแย้งระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ในประเด็นการค้าที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจเอเปคจึงไม่สามารถมีฉันทามติรับรองเอกสารผลลัพธ์ได้เช่นกัน ปาปัวนิวกินีจึงได้ตัดสินใจออกถ้อยแถลงของประธานสำหรับการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐ (APEC Ministerial Chair's Statement) ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ ส่งเสริมเชื่อมโยงเพื่อการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนการค้าพหุภาคีภายใต้ WTO และการปรับปรุง WTO ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนและครอบคลุมในประเด็นต่าง ๆ เช่น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล การส่งเสริม MSMEs และการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน รวมถึงการปฏิรูปโครงสร้าง อีกทั้งได้บรรจุประเด็นใหม่ คือ เศรษฐกิจหมุนเวียน (circular economy) ซึ่งเป็นเรื่องที่ไทยร่วมผลักดันกับเม็กซิโก ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๔.๓ การหารือทวิภาคีระดับรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๐.๒๐ – ๑๐.๔๕ น. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้พบหารือกับนางมาริส เพย์น (Marise Payne) รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศเครือรัฐออสเตรเลีย ตามการทบทวนของฝ่ายออสเตรเลีย โดยฝ่ายไทยได้แจ้งประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญในฐานะประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๒ รวมถึงความมุ่งมั่นที่จะผลักดันให้การเจรจา RCEP สามารถบรรลุผลในช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียน ขณะที่ฝ่ายออสเตรเลียได้ย้ำความสำคัญของอาเซียนที่มีต่อออสเตรเลียและแนวคิดอินโด-แปซิฟิก และประสงค์ที่จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างออสเตรเลียกับอาเซียนให้หลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนทรรศนะในประเด็นอื่น ๆ ในภูมิภาค เช่น พัฒนาการของกรอบความร่วมมือในภูมิภาค เช่น ACMECS ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation หรือ BIMSTEC) สมาคมแห่งภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association หรือ IORA) รวมทั้งสถานการณ์ในรัฐยะไข่ และ CPTPP ซึ่งออสเตรเลียยืนยันสนับสนุนไทยในการเข้าร่วม CPTPP นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะผลักดันให้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางดิจิทัลและไซเบอร์ในโอกาสแรก ทั้งนี้ ฝ่ายออสเตรเลียแจ้งว่ามีความประสงค์จะเยือนเมียนมาภายในปีนี้ ซึ่งฝ่ายไทยได้เสนอให้มีการเยือนไทยในโอกาสดังกล่าวด้วย

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ถ้อยแถลงของประธานสำหรับการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖ และการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐ เป็นการประเมินผลของประธาน (ปาปัวนิวกินี) ต่อประเด็นความร่วมมือที่เขตเศรษฐกิจสมาชิกสามารถมีขึ้นตามที่ได้ในปี ๒๕๖๑ โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑๐.๑ รับทราบผลการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖ การประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

๑๐.๒ มอบหมายหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวเนื่องตามนัยตารางสรุปประเด็นติดตามผลการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๖ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) ตารางสรุปประเด็นติดตามผลการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๓๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) และตารางสรุปการติดตามผลการหารือทวิภาคีของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗) ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปในโอกาสแรก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๒๕๑

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ apccdesk@mfa.go.th